

økonomiske Magt. Man har saaledes set, at der er dannet Arbejdsgiverforeninger paa Landet, hvis Medlemmer forpligte sig til at jage Arbejderne ud af Kommunen, ud af Sognet, bort fra Arbejdet, bort fra Erhvervet, saafremt de tillade sig at have nogen anden politisk Mening end den, der er raadende indenfor disse Arbejdsgiverforeninger. Man har set Arbejdsgiverforeninger udsætte Stikbreve, ifølge hvilke de ramme enkelte Arbejdere eller en stor Del Arbejdere, idet de sige: Den Mand maa I ikke tage i Arbejde. Paa den Maade tvinger man Arbejderne ud til fremmede Lande for at tage Arbejde der, fordi de forfølges her af Privatmænd. Dette har været en Kamp, som Jagforeningerne have været nødt til at optage. Ganske vist kunde der vel være al Anledning for Statsmagten til at blande sig i dette Forhold, men det vilde dog ikke være rigtig her at gøre noget stort Nummer ud af disse private Forfølgelser. Naar derimod Staten træder i det samme Spor, naar den siger til sine Arbejdere: den og den Forening maa I ikke være Medlemmer af, saa finder jeg, at Staten kræver sine egne Love. Der staar i Grundlovens § 87: „Borgerne have Ret til uden foregaaende Tilladelse at indgaa Foreninger i ethvert lovligt Djemed;“ men er det ikke saa, at Statsbanernes Administration, som forterer under Indenrigsministeren, tvinger Arbejderne ud af deres Jagforeninger? Jagforeningerne kan man se paa med venlige Øjne eller med uvenlige Øjne, men et kan man vist ikke benægte, at Jagforeningerne ere lovlige og tilstræbe et lovligt Formaal, nemlig at forbedre deres Medlemmers Levevilkkaar. Det er et Forhold, som jeg finder bør paatales her, at Staten saaledes kræver Arbejdernes Foreningsret. Og Staten er gaaet videre endnu. Vi have jo i den senere Tid set vor Retsfølgning udfoldet paa en ganske ejendommelig Maade, hvad ogsaa blev berørt af det ærede Medlem for Københavns Amts Afd. Valgtres (Hørup). Det er blevet saaledes, at man snart ikke ved, hvad man maa, og hvad man ikke maa, og næsten kan risikere et Forbud for en Mistanke. Der staar i Grundlovens § 57, at her i denne Sal har man Lov til at udtale, hvad man vil; men det skulde ikke undre mig, om en skøn Dag Kongens Foged kom ind her og nedlagde Forbud mod Udtalelser, der kunne ventes at falde her. Man vil maaske sige, at det er umuligt, efter hvad der staar i Grundloven, men der staar ogsaa i Grundloven, at enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggøre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene, og at Censur og andre fore-

byggende Forholdsregler ingenfinde paa ny kunne indføres, og dog se vi, at Kongens Foged kører omkring og forbyder dette og hint Blad at omtale dette og hint Forhold, ja man har endog set, at han har forbudt det endnu, før der er sket noget som helst, altsaa blot paa en Mistanke om, at vedkommende vilde gøre det. Disse Forfølgelser ere jo ogsaa hidtil skete fra privates Side, men det er høist mærkeligt, at Indenrigsministeren har ladet sine underordnede optage denne Brakfis overfor et Arbejderblad og ladet nedlægge Forbud imod, at dette Blad omtalte Forhold ved en Statsinstitution. Naar Arbejderpressen saaledes knuges sammen, naar der fra Statens Side siges til den: I maa ikke omtale Statsinstitutioner, I maa ikke omtale de Forhold, som raade indenfor Statsinstitutioner, ikke omtale den Maade, hvorpaa Staten behandler sine Arbejdere, hvad der vedkommer Statens Værksteder have I i det hele at tie stille med, og naar Kommunerne og private Arbejdsgivere gøre ligesaa, saa ser jeg ikke, hvorledes det kan undgaaes, at Munden fuldstændig lukkes paa Arbejderpressen. Ja, der er vel enkelte Medlemmer, som kunne synes, at det er godt saaledes, men vi have jo set i den senere Tid, at dette Sværd har to skarpe Sider, at de ogsaa selv kunne komme til at skære sig lidt derpaa. I Virkeligheden er det en Censur, her er indført, og hvis den vedbliver at udtvile sig saaledes, vil den til Slutning kvæle al Opposition indenfor vort Land med Hensyn til forskellige Forhold. Jeg tvivler om, at der her i denne Sal findes nogen saa reaktionær, at han kunde ønske, at al Opposition saaledes blev slaaet ned, at Blade og Folk rundt omkring bleve tvungne til at slynge den samme Bise, som saa absolut vilde blive den: Lovet være Magthaverne! At Staten gaar i Epiden ved saadanne Foranstaltninger, at Staten gaar med dertil, er det, der forekommer mig ret underligt, thi for de private Forbuds Medlæggelser har vedkommende dog altid det at slyde sig ind under, at det er deres Privatliv, de værne, men jeg ved ikke, at Staten har noget Privatliv; jeg mener, at det Forhold, der eksisterer paa de forskellige store Statsværksteder, for Eksempel Statsbaneværkstedet i Aarhus, er et Forhold, der vedrører alle Landets Borgere, saa at alle Landets Borgere maa have Lov til at udtale sig derom, naar det sker paa sømmelig Maade, thi sker det ikke paa sømmelig Maade, have vi jo vor Presselov og vor Straffelov, der turde være tilstrækkelige for den ærede Indenrigsminister, saa at han ikke behøvede at gaa til saa yderlige Midler